

Jurisprudentiebundel

Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag

maart 2026

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
070 373 83 93

Hersteloperatie@vng.nl

Maart 2026

Inhoud

1.	Voorwoord	5
1.1.	Brede ondersteuning gemeenten	5
1.2.	Landelijk programma herstel toeslagen	5
2.	Het juridisch kader van het bieden van brede ondersteuning	6
2.1.	Achtergrond	6
2.2.	Wettelijk kader	6
2.3.	Beoordeling- en beleidsvrijheid van de gemeente	7
2.4.	Proces brede ondersteuning	8
2.5.	Toetsing door de rechtbank bij beroepsprocedures	9
2.6.	Tips vanuit de jurisprudentie	9
3.	ECLI:NL:RBDHA:2026:1713	10
3.1.	Achtergrond	10
3.2.	Beoordeling	10
3.3.	Wat kunnen andere gemeenten hiervan leren?	10
4.	ECLI:NL:RBMNE:2026:198	11
4.1.	Achtergrond	11
4.2.	Beoordeling	11
4.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	11
5.	ECLI:NL:RBGEL:2025:10106	12
5.1.	Achtergrond	12
5.2.	Beoordeling	12
5.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	12
6.	ECLI:NL:RVS:2025:5958	13
6.1.	Achtergrond	13
6.2.	Beoordeling	13
6.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	13
7.	ECLI:NL:RBZWB:2025:9085 (einduitspraak op ECLI:NL:2025:5115)	14
7.1.	Achtergrond	14
7.2.	Beoordeling	14
7.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering ?	15
8.	ECLI:NL:RBROT:20215	16
8.1.	Achtergrond	16
8.2.	Beoordeling	16
8.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	16
9.	ECLI:NL:RBZWB:2025:5115	17
9.1.	Achtergrond	17
9.2.	Beoordeling	17
9.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	18
10.	ECLI:NL:RBDHA:2024:15878	19
10.1.	Achtergrond	19
10.2.	Beoordeling door de rechtbank	19

10.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	19
11.	ECLI:NL:RBZWB:2024:8385	20
11.1.	Achtergrond.....	20
11.2.	Beoordeling	20
11.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	21
12.	ECLI:NL:RBMNE:2025:1814	22
12.1.	Achtergrond.....	22
12.2.	Beoordeling	22
12.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	23
13.	ECLI:NL:RBLIM:2025:3868	24
13.1.	Achtergrond.....	24
13.2.	Beoordeling	24
13.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	24
14.	ECLI:NL:RBLIM:2025:5761	25
14.1.	Achtergrond.....	25
14.2.	Beoordeling	25
14.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	26
15.	ECLI:NL:RBLIM:2025:2794	27
15.1.	Achtergrond.....	27
15.2.	Beoordeling	27
15.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	27
16.	ECLI:NL:RBGEL:2024:6449	28
16.1.	Achtergrond.....	28
16.2.	Beoordeling	28
16.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	29
17.	ECLI:NL:RBOVE:2025:5533	30
17.1.	Achtergrond.....	30
17.2.	Beoordeling	30
17.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	30
18.	ECLI:NL:RBAMS:2025:3229	31
18.1.	Achtergrond.....	31
18.2.	Beoordeling	31
18.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	32
19.	Aanvullend schuldhulpverleningsaanbod – rechtbank Amsterdam (ongepubliceerd)	33
19.1.	Achtergrond.....	33
19.2.	Beoordeling	33
19.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	34
20.	ECLI:NL:RBROT:2025:12077	35
20.1.	Achtergrond.....	35
20.2.	Beoordeling	35
20.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	35
21.	ECLI:NL:RBROT:2025:11404	36
21.1.	Achtergrond.....	36

21.2.	Beoordeling	36
21.3.	Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?	37

1. Voorwoord

Bij een zeer groot aantal ouders is tussen 2005 en 2019 onterecht de kinderopvangtoeslag stopgezet door de Belastingdienst. Deze ouders, hun gezinnen, hun ex-toeslagpartners en nabestaanden is ernstig onrecht aangedaan. De Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) werkt aan het financieel herstel van dit onrecht. Dit bestaat uit financiële compensatie (Catshuisregeling), een schuldenaanpak, en eventuele aanvullende schadecompensatie.

Daarnaast is er bij deze getroffen en behoefte aan emotioneel herstel. Het emotioneel herstel is nodig omdat zij nog dagelijks de emotionele gevolgen ondervinden van de manier waarop de terugvordering van de kinderopvangtoeslag plaatsvond. Zij hebben recht op begrip, erkenning en ondersteuning. Vanuit het emotioneel herstel helpen gemeenten bij het kunnen maken van een nieuwe start.

1.1. Brede ondersteuning gemeenten

Binnen het emotioneel herstel bieden gemeenten brede ondersteuning (hulp) op vijf leefgebieden aan getroffen ouders, hun kinderen, ex-partners en nabestaanden aan. De hulp vindt plaats op de vijf leefgebieden: financiën, wonen, zorg, gezin en werk.

1.2. Landelijk programma herstel toeslagen

Deze handreiking maakt onderdeel uit van de documentatie van het landelijk programma herstel toeslagen voor gemeenten. Alle documentatie van het landelijk programma vindt u op vng.nl. Voor vragen kunt u terecht op [VNG-forum voor de hersteloperatie](#).

2. Het juridisch kader van het bieden van brede ondersteuning

Gemeenten bieden sinds 2020 brede ondersteuning aan (mogelijk) gedupeerde ouders en hun gezin. Na verloop van tijd werden ook de kinderen vallend onder de kindregeling, erkend ex-toeslagpartners en nabestaanden van overleden aanvragers aan de doelgroep voor brede ondersteuning toegevoegd. De gemeente kan deze inwoners ondersteunen bij het maken van een nieuwe start. De brede ondersteuning is verankerd in artikel 2.21 van de Wet hersteloperatie toeslagen.

2.1. Achtergrond

Het doel van de brede ondersteuning is het 'bevorderen van een nieuwe start' in het kader van het herstel na de toeslagenproblematiek. De inzet van de ondersteuning is gericht op de doelstellingen die gemeenten ook hanteren vanuit de reguliere dienstverlening binnen het sociaal domein¹.

Waar de reguliere dienstverlening van gemeenten is ingericht als sociaal vangnet, is de brede ondersteuning gericht op het bevorderen van een nieuwe start in het kader van herstel. Alle rechthebbenden hebben toegang tot de brede ondersteuning. Er zijn geen inkomens noch vermogenstoetsen verbonden aan de toegang tot brede ondersteuning⁶. Daarnaast kan er op grond van maatwerk de meest adequate hulp worden ingezet die nodig wordt bevonden.

Hoewel er duidelijke verschillen zitten tussen de doelstellingen en voorwaarden van de reguliere ondersteuning in het sociaal domein en de brede ondersteuning in de hersteloperatie toeslagen, sluiten deze werkwijzen wel op elkaar aan. Veel van de reguliere kennis en hulpverlening die gemeenten inzetten voor al hun inwoners is passend voor het bevorderen van een nieuwe start. Denk hierbij aan de ondersteuning bij het oplossen en in balans krijgen en houden van financiën zoals vanuit afdelingen schuldhulpverlening en gezinscoaching vanuit het maatschappelijk werkveld.

2.2. Wettelijk kader

De wettelijke basis voor brede ondersteuning is opgenomen in de Wet hersteloperatie toeslagen (Wht), artikel 2.21. Dit artikel bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders brede ondersteuning kan bieden aan ouders, kinderen en hun gezin die een aanvraag hebben ingediend voor een herstelmaatregel. De ondersteuning wordt geboden op de vijf leefgebieden: financiën, gezin, werk, wonen en zorg. De gemeente verleent ondersteuning op basis van een plan van aanpak, opgesteld in overleg met de betrokkene en zijn gezin. Het plan van aanpak is een besluit (beschikking), waartegen bezwaar/beroep openstaat.

¹ Nota van wijziging, 36577

Via het plan van aanpak worden doelen gesteld. De gemeente zet op basis daarvan voorzieningen in om de rechthebbende brede ondersteuning te bieden. Het toekennen van niet vrij- toegankelijke voorzieningen veronderstelt altijd een verleningsbeslissing op basis van een beoordeling door de gemeente van de persoonlijke situatie en behoeften van de aanvrager. Dit doet het college - of de gemandateerde namens het college – via het plan van aanpak. Het plan van aanpak is daarmee een **beschikking**. Dit betekent dat bezwaar- en beroep openstaat. Daarmee wordt de rechtsbescherming van de (mogelijk) gedupeerde gewaarborgd.

De status van het plan van aanpak als beschikking betekent ook dat, wanneer de wijziging van het plan van aanpak een wijziging van de rechtspositie van de inwoner tot gevolg heeft, er een aanvullende beschikking wordt gegeven. Dit noemen we een addendum op het plan van aanpak. De rechthebbende kan ook tegen het addendum in bezwaar.

De Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek (Spuk)² regelt de middelen en [verantwoordingsregels](#).

2.3. Beoordeling- en beleidsvrijheid van de gemeente

Bij het toekennen van brede ondersteuning beschikt het college over een aanzienlijke beleids- en beoordelingsruimte. Dit is een bewuste keuze van de wetgever. De brede ondersteuning is maatwerk. De beoordelingsvrijheid stelt de gemeente in staat om – binnen de situatie van de rechthebbende - passende en adequate ondersteuning in te zetten en zo in samenhang op alle vijf de leefdomeinen ondersteuning te Dit betekent dat het college per geval kan beoordelen welke ondersteuning passend is. Uiteraard gebeurt dit in overleg en in afstemming met de rechthebbende.

Hoewel de brede ondersteuning de gemeente veel ruimte biedt om te doen wat in een individueel geval nodig is, is de brede ondersteuning niet onbegrensd. De ingezette dienstverlening moet *nodig* zijn om de doelen in het plan van aanpak te bereiken. Per geval kijkt en beoordeelt de gemeente welke voorziening in de situatie het meest passend is. Bij het toekennen van materiele voorzieningen (spullen) geldt dat dit alleen mogelijk is, als de verstrekking *noodzakelijk* is voor het kunnen maken van een nieuwe start.

Het ontvangen compensatiebedrag van UHT telt niet mee bij toegang tot de brede ondersteuning. De financiële draagkracht en financiële armslag kan wel van invloed zijn op *welke* voorziening in de situatie van de rechthebbende het meest passend is.

Welke voorzieningen wordt toegekend en welke afweging(en) de gemeente daarbij heeft gemaakt, wordt opgenomen in het plan van aanpak.

² De VNG heeft [een handreiking](#) opgesteld om gemeenten te ondersteunen bij de declaratie en verantwoording.

Het college – of de gemandateerde door het College – komt een hoge mate van beoordelings- en beleidsvrijheid toe.³ Het is aan het college om per geval te bekijken of brede ondersteuning passend is. Bij het bepalen welke voorzieningen worden ingezet, speelt de geschiktheid (is het geschikt om het doel te bereiken), de noodzakelijkheid (is het noodzakelijk of kan het ook op een andere manier?) en de evenredigheid een rol (is het evenredig?).

2.3.1. Model beleidsregels

In juni 2025 heeft de VNG het [model beleidsregels brede ondersteuning](#) gepubliceerd. Het model helpt gemeenten om beleid op een eenduidige manier vorm te geven, zodat ouders en kinderen in verschillende gemeenten zoveel mogelijk op gelijke wijze worden behandeld. Dit voorkomt willekeur en draagt bij aan rechtsgelijkheid.

Ook bieden de beleidsregels duidelijkheid aan ouders en kinderen over het proces en welke afwegingen gemeenten maken om tot maatwerk te komen.

Het model is vastgesteld door zowel de VNG-commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Integratie als de (wetgevings)juristen vanuit de adviescommissie gemeenterecht. Ook heeft een afvaardiging van ouders vanuit de oudercommissie en Stichting Lotgenotencontact waardevolle input geleverd, en zijn de beleidsregels besproken met het Ministerie van Financiën.

Hoewel het model een stevige basis biedt, is er ook ruimte opgenomen om het aan te passen aan lokale omstandigheden. Er is ook een [implementatiehandleiding](#) beschikbaar. In de implementatiehandleiding is beschreven welke keuzes gemeenten kunnen maken bij het implementeren. De beleidsregels treden in werking zodra deze zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

2.4. Proces brede ondersteuning

De brede ondersteuning start met een aanmelding van de ouder of een jongere bij het college, waarna er binnen een redelijke termijn⁴ een eerste gesprek plaatsvindt. Het eerste gesprek is het gesprek met de hulpverlener waarin gesproken wordt over hoe het met de ouder/het kind gaat en om met elkaar te bespreken wat nodig is om op de vijf leefdomeinen te kunnen functioneren. De hulpvraag wordt in dit gesprek vastgesteld. Is er brede ondersteuning nodig, en zo ja, wat heeft de rechthebbende nodig voor het kunnen maken van een nieuwe start om zo het leven weer op de rit te krijgen? De datum van het eerste gesprek wordt vastgelegd in het plan van aanpak. Dit is belangrijk, omdat na het eerste gesprek de wettelijke termijnen gaan lopen.

Het (eerste) plan van aanpak wordt uiterlijk binnen acht weken na het eerste gesprek vastgesteld. In het plan van aanpak wordt de situatie op het moment van aanmelding beschreven. De huidige situatie wordt getoetst aan de rijksbrede doelstellingen op de vijf leefgebieden. Het eerste plan van aanpak kan een plan van aanpak op hoofdlijnen zijn. Het is immers lang niet altijd mogelijk om binnen acht weken volledig overzicht op de doelstellingen en de ondersteuningsbehoefte te krijgen. In het plan van aanpak is ook opgenomen wanneer het eerste gesprek heeft plaatsgevonden.

³ Memorie van Toelichting op de Wet Hersteloperatie Toeslagen (Wht), Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 36151, nr. 3, p. 101 en 102.

⁴ Vanuit de rechtspraak wordt 8 weken doorgaans als redelijke termijn aangehouden.

In de eerste periode van een half jaar na het eerste gesprek kunnen gemeenten naast hulpverlening ook materiële verstrekkingen toekennen als dit noodzakelijk is voor het bereiken van de opgenomen doelstellingen. De noodzaak van de verstrekking wordt gemotiveerd vastgelegd in het plan van aanpak. Toegelicht wordt op welke wijze de verstrekking bijdraagt aan het wegnemen van obstakels en zo een bijdrage levert aan een of meerdere doelstellingen op de vijf leefdomeinen.

De gemeente kan tot twee jaar na het eerste gesprek niet-materiele vormen van hulpverlening toekennen via het plan van aanpak. De brede ondersteuning eindigt indien de ouder niet wordt erkend als gedupeerde, als de doelen van het plan van aanpak zijn gehaald en in ieder geval twee jaar na het voeren van het eerste gesprek.

2.4.1. Verschil toekennen en verstrekken

De twee jaar vormt geen belemmering voor het verstrekken van een voorziening die langer dan twee jaar doorloopt. De aanspraak op de voorzieningen die opgenomen zijn in het plan van aanpak (verstrekt), kan langer doorlopen dan de twee jaar.

2.5. Toetsing door de rechtbank bij beroepsprocedures

Wanneer een bestuursorgaan, zoals het college bij het bieden van brede ondersteuning, een hoge mate van beoordelingsruimte toekomt, past de rechter een terughoudende (marginale) toetsing toe. Dat betekent dat de rechter niet zijn eigen oordeel in de plaats stelt van dat van het college, maar beoordeelt of het college in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen.

De rechter toetst in zo'n geval met name:

1. of het besluit zorgvuldig is voorbereid (art. 3:2 Awb);
2. of het besluit deugdelijk is gemotiveerd (art. 3:46 Awb);
3. of het college is gebleven binnen de grenzen van de wet en het beleid;
4. of geen sprake is van willekeur of een onevenredige belangenafweging (art. 3:4, tweede lid, Awb).

Bij deze marginale toetsing kijkt de rechter dus niet of het besluit de beste of meest juiste uitkomst heeft, maar of het college redelijkerwijs tot deze uitkomst heeft kunnen komen. Alleen wanneer het besluit evident onredelijk is, onvoldoende is gemotiveerd of berust op onjuiste of onvolledige feiten, zal de rechter ingrijpen.

2.6. Tips vanuit de jurisprudentie

Stel beleidsregels op waarin "noodzakelijkheid" wordt gedefinieerd (of kader gezet), om te voorkomen dat bij elke aanvraag onduidelijkheid ontstaat.

Omschrijf in de beleidsregels hoe wordt omgegaan met terugwerkende kracht;

Specificeer en motiveer in het plan van aanpak, zowel voor wat betreft de voorzieningen als de hoogte van de bedragen die worden toegekend (indien van toepassing);

Zorg dat alle hulpvragen die gedurende het gesprek of achteraf schriftelijk gesteld, aan bod komen in het plan van aanpak (toegekend of afgewezen).

3. ECLI:NL:RBDHA:2026:1713

De rechtbank oordeelt dat de gemeente terecht de brede ondersteuning van eiser heeft beëindigd. Hoewel niet alle doelen uit het plan van aanpak zijn behaald, ligt het niet volledig behalen van deze doelen in de eigen verantwoordelijkheid van eiser, zoals het niet volledig aanleveren van informatie over zijn schulden. Gezien de geboden hulp en de inspanningen van de gemeente, is het beëindigen van de ondersteuning in redelijkheid genomen.

3.1. Achtergrond

Ouder ontving sinds eind 2021 brede ondersteuning vanuit de WHT. Op 9 februari 2024 vroeg hij een maatwerkbudget aan voor diverse goederen en opleidingen. De gemeente beëindigde de brede ondersteuning en wees de maatwerkbudgetaanvraag af, omdat verdere ondersteuning volgens de gemeente geen structurele oplossing bood en niet bijdroeg aan het doel van een nieuwe start. Ouder betwistte dit, wijzend op schulden, een te kleine woning en medische omstandigheden, en beroept zich op verschillende beginselen van behoorlijk bestuur. De gemeente stelde dat de ondersteuning was afgerond, dat gesprekken en onderzoeken zorgvuldig waren uitgevoerd en dat de ondersteuning niet bedoeld is als permanente financiële bijstand.

3.2. Beoordeling

De rechtbank stelt vast dat het plan van aanpak bekend was bij ouder en dat er voldoende contactmomenten zijn geweest om de doelen te realiseren. Het niet volledig behalen van de doelen ligt voornamelijk in het eigen risico van ouder, bijvoorbeeld door het niet volledig aanleveren van schuldinformatie. De huidige woonruimte is passend, veilig en betaalbaar. De rechtbank benadrukt dat brede ondersteuning gericht is op het maken van een nieuwe start en niet op financieel herstel of het volledig oplossen van schulden. Gezien de omvang van de geboden ondersteuning, de inspanningen van de gemeente en het individuele karakter van maatwerk, acht de rechtbank het beëindigen van de ondersteuning terecht. Ook de door ouder ingeroepen algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden niet geschonden.

3.3. Wat kunnen andere gemeenten hiervan leren?

1. De gemeente mag van de ouder inspanning verwachten om de doelstellingen te realiseren.
2. Ondersteuning op het leefgebied wonen richt zich op het bieden van een woning die geschikt is voor het gezin, veilig is en financieel haalbaar. Er is geen inspanningsplicht vanuit gemeenten om te voldoen aan de wens van een ouder voor een specifieke woning of een nieuwbouwwoning; het gaat om een realistische en functionele oplossing.

4. ECLI:NL:RBMNE:2026:198

De rechtbank Midden-Nederland komt tot het oordeel dat het besluit van de gemeente in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. Het college heeft geen beleid vastgesteld.

4.1. Achtergrond

Een kind van een gedupeerde ouder heeft bij het college een aanvraag ingediend voor brede ondersteuning. Diverse aanvragen zijn door het college ingewilligd en opgenomen in het plan van aanpak. De aanvraag voor het met terugwerkende kracht vergoeden van reeds gemaakte orthodontiekosten is afgewezen, omdat de brede ondersteuning ziet op de toekomst. Het college heeft daarbij aangegeven toekomstige kosten voor de orthodontiebehandeling wel te vergoeden.

4.2. Beoordeling

De rechtbank stelt vast dat het college geen beleid heeft vastgesteld. De rechtbank is van oordeel dat zij door het ontbreken van kenbaar beleid niet kan beoordelen of het college de aanvraag van eiseres conform de richtlijnen dan wel de vaste gedragslijnen heeft afgewezen. Uit artikel 2.21 van de Wht volgt niet dat deze vergoeding van kosten niet met terugwerkende kracht mogelijk is. Nu het college richtlijnen en gedragslijnen hanteert die niet inzichtelijk zijn, kan de rechtbank niet oordelen of het college de aanvraag heeft kunnen afwijzen vanwege het feit dat het gaat om kosten die reeds voor de aanvraag waren gemaakt. De rechtbank heeft ook niet kunnen beoordelen of het college aan het noodzakelijkheids criterium heeft getoetst en zo ja, hoe dit criterium luidt en op welke wijze het college daaraan invulling heeft gegeven.

De rechtbank komt tot het oordeel dat het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid en onvoldoende gemotiveerd. Het beroep is gegrond. Het college krijgt de opdracht om een nieuw (gemotiveerd) besluit te nemen.

4.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Het vaststellen (en publiceren) van beleidsregels draagt bij aan het motiveren en zorgvuldig nemen van besluiten. Beleidsregels bieden kaders voor de gemeentelijke uitvoering en bieden meer duidelijkheid aan zowel ouders en kinderen die recht hebben op hulp van uw gemeente als aan de ambtelijke organisatie. Daarmee draagt het bij aan zorgvuldigheid en consistentie van beslissingen.

De VNG heeft [model beleidsregels](#) opgesteld samen met gemeentelijke beleidsadviseurs, uitvoerders en ouders. Met de implementatiehandleiding en een format collegebesluit is starten eenvoudig!

5. ECLI:NL:RBGEL:2025:10106

De rechtbank komt in deze uitspraak tot het oordeel dat het college de afwijzing van de gevraagde ondersteuning voor een particuliere vervolgopleiding voor de zoon en voor ondersteuning bij de financiële administratie niet goed heeft gemotiveerd. Ouder krijgt dus gedeeltelijk gelijk en het beroep is gegrond.

5.1. Achtergrond

In 2023 heeft de ouder bij het college opnieuw een aanvraag om brede ondersteuning ingediend. Zij heeft daarbij verzocht om vergoeding van (administratieve) ondersteuning bij haar financiën door een commercieel bedrijf, vergoeding van een particuliere vervolgopleiding van haar zoon, goederen in huis (een bank, badkamermeubel en nachtkastjes) en een vergoeding voor het halen van haar rijbewijs en voor een hbo-opleidingstraject. In het besluit van 24 november 2023 heeft het college de gevraagde ondersteuning afgewezen.

5.2. Beoordeling

De rechtbank oordeelt dat het college de gevraagde ondersteuning voor een particuliere vervolgopleiding niet mocht afwijzen op basis van het gebruikte advies. De afwijzing is onzorgvuldig tot stand gekomen. Het advies van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) is onvoldoende onderbouwd: het is onduidelijk wie het heeft opgesteld, of sprake was van relevante deskundigheid en er zijn geen individuele gegevens van de ouder of haar zoon bij betrokken. Het advies bevat vooral algemene informatie en een niet toegelichte conclusie. Het college moet de weigering daarom opnieuw beoordelen.

Ook de afwijzing van ondersteuning voor financiële hulp is onvoldoende gemotiveerd. De ouder had een gespecificeerde offerte overgelegd en haar situatie toegelicht, maar het college heeft niet duidelijk gemaakt welke aanvullende informatie nog nodig was. Daarbij is onvoldoende rekening gehouden met het verminderde vertrouwen van de ouder in de overheid. Ook deze weigering moet opnieuw worden beoordeeld, met meer ruimte voor maatwerk.

De rechtbank oordeelt dat het college de gevraagde ondersteuning voor een opleidingstraject, rijbewijs en woninginrichting wél mocht afwijzen. De ouder was al ruim ondersteund bij haar woon- en werksituatie. Deze voorzieningen zijn niet noodzakelijk voor het maken van een nieuwe start en worden aangemerkt als wensen. Eventuele inkomensschade hoort thuis in de procedure over werkelijke schade, niet binnen de brede ondersteuning.

5.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Als het college een advies gebruikt, moet duidelijk zijn wie het advies heeft opgesteld, over welke deskundigheid deze persoon beschikt en hoe het advies tot stand is gekomen. Algemene of abstracte adviezen zonder individuele beoordeling zijn onvoldoende. Als een ouder concrete aanknopingspunten aandraagt voor twijfel aan een advies, moet het college dit gemotiveerd weerleggen of aanvullend onderzoek doen. Wanneer meer informatie nodig is, mag het college niet volstaan met de stelling dat meer informatie nodig is zonder concreet te maken welke informatie ontbreekt en waarom.

6. ECLI:NL:RVS:2025:5958

De Raad van State, als hoogste bestuursrechter, oordeelt dat de ouder geen procesbelang heeft bij de beoordeling van zijn beroep tegen het aanbod van brede ondersteuning bij werk en inkomen. De ouder heeft niet tot op zekere hoogte aannemelijk gemaakt dat hij door het besluit van het college schade heeft geleden, nu zijn schadeclaims onvoldoende concreet zijn en grotendeels speculatief blijven. Daarom bevestigt de Raad van State de uitspraak van de rechtbank en verklaart het hoger beroep ongegrond.

6.1. Achtergrond

De ouder, gedupeerde van de kinderopvangtoeslag, heeft bij het college een aanvraag ingediend voor brede ondersteuning bij herstel van werk en inkomen. Het college heeft hem een maatwerktraject bij Werk.Kom aangeboden. Het bezwaar tegen dit aanbod is ongegrond verklaard. De rechtbank heeft het beroep niet-ontvankelijk verklaard wegens het ontbreken van procesbelang, omdat de ouder inmiddels weer betaald werk had. De ouder is hiertegen in hoger beroep gegaan en stelde dat hij schade heeft geleden door het besluit van het college.

6.2. Beoordeling

De Afdeling bevestigt het oordeel van de rechtbank. Er is geen procesbelang, omdat de door de ouder gestelde schade niet tot op zekere hoogte aannemelijk is gemaakt als gevolg van de besluiten van het college. De ouder heeft onvoldoende concreet gemaakt welke andere ondersteuning hij van het college had verwacht en welke schade hij daardoor daadwerkelijk heeft geleden. De gestelde materiële en immateriële schade blijft speculatief. Daarbij weegt mee dat het aangeboden traject binnen de bevoegdheid van het college viel, door de ouder is geaccepteerd en door hemzelf voortijdig is beëindigd. Het hoger beroep is ongegrond.

6.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Deze uitspraak bevestigt dat gemeenten ruimte hebben om brede ondersteuning vorm te geven. Dat een ouder een traject als niet passend ervaart, betekent niet automatisch dat het college tekortschiet, zolang het aanbod redelijk is en binnen de wettelijke kaders valt.

7. ECLI:NL:RBZWB:2025:9085 (einduitspraak op ECLI:NL:2025:5115)

Het college heeft op toereikende wijze uitvoering is gegeven aan de tussenuitspraak. De rechtbank vernietigt het herstelbesluit enkel voor zover daarin is opgenomen dat toegekende bedragen rechtstreeks worden betaald aan de betrokken leverancier of zorgverlener. De rechtbank voorziet zelf in de zaak in die zin dat zij bepaalt dat het college de toegekende bedragen uitbetaalt aan eiseres nadat zij een factuur en/of betalingsbewijs heeft overgelegd.

7.1. Achtergrond

Deze uitspraak bouwt voort op de tussenuitspraak. In de tussenuitspraak van 5 augustus 2025 heeft de rechtbank het college in de gelegenheid gesteld om binnen zes weken na verzending van de tussenuitspraak, met inachtneming van wat in de tussenuitspraak is overwogen, de geconstateerde gebreken in het bestreden besluit te herstellen.

Het college heeft het besluit van 18 juli 2024 op 22 september 2025 herzien. In dit besluit is een aanvullende vergoeding toegekend voor de pvc-vloer op de beneden- en bovenverdieping. Daarnaast zijn voor de woninginrichting diverse bedragen toegekend of in het vooruitzicht gesteld.

Ouder stelt dat het college met het herstelbesluit onvoldoende tegemoet is gekomen aan haar behoeften. Zij voert daartoe aan dat het college miskent dat het noodzakelijkheids criterium niet op zichzelf staat, maar dat getoetst dient te worden aan het maken van een nieuwe start. Daarbij moet volgens haar niet worden uitgegaan van de (minimale) bijstandsnorm, maar moet de gedupeerde teruggebracht worden in de leefomstandigheden waarin hij of zij voor het gedupeerd raken verkeerde.

7.2. Beoordeling

De rechtbank volgt dit standpunt niet. Het college kent brede ondersteuning alleen toe voor zover dit noodzakelijk is om een nieuwe start mogelijk te maken. De rechtbank is van oordeel dat dit criterium niet inhoudt dat de ouder moet worden teruggebracht in haar oude leefomstandigheden. Voor een verdergaand criterium, waarbij het college gehouden zou zijn tot volledige restitutie, bieden de tekst van de wet en ook de wetsgeschiedenis geen aanknopingspunten.

De rechtbank is van oordeel dat met de in het herstelbesluit opgenomen toegekende bedragen voor de vloeren van de beneden- en bovenverdieping als de toekenningen voor de woninginrichting op toereikende wijze uitvoering is gegeven aan de tussenuitspraak.

7.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering ?

De rechtbank bevestigt dat brede ondersteuning alleen hoeft te worden verstrekt voor zover dit noodzakelijk is om een nieuwe start mogelijk te maken. Dit betekent dat het terugbrengen van de ouder in de leefomstandigheden van vóór de gedupeerdheid geen onderdeel is van de brede ondersteuning.

8. ECLI:NL:RBROT:20215

Op 6 augustus 2025 deed de rechtbank Rotterdam een uitspraak over het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel. De rechtbank komt in deze uitspraak tot het oordeel dat het college met het plan van aanpak voldoende invulling heeft gegeven aan de ondersteuning van de ouder en haar gezin op de vijf leefgebieden en dat het college daarin bepaalde voorzieningen niet ten onrechte niet heeft opgenomen. Daarnaast is niet gebleken dat het college het zorgvuldigheids-, motiverings-, vertrouwens- of gelijkheidsbeginsel heeft geschonden.

8.1. Achtergrond

Een ouder had bezwaar gemaakt tegen een besluit van het college om brede ondersteuning te bieden volgens een plan van aanpak uit mei 2024. De ouder vond dat het plan onvoldoende voorzag in ondersteuning op vijf leefgebieden en dat bepaalde voorzieningen, zoals een auto, huwelijkskosten, muzieksportlessen voor haar kinderen, weerbaarheidstraining en een reis naar Curaçao, ten onrechte niet werden toegekend. Ook vindt de ouder dat er sprake is van strijd met het zorgvuldigheids-, motiverings-, vertrouwens- en gelijkheidsbeginsel. Ten slotte vindt de ouder dat zij een beroep kan doen op de hardheidsclausule.

8.2. Beoordeling

De rechtbank heeft geoordeeld dat materiële voorzieningen alleen worden toegekend als deze *noodzakelijk* zijn voor het maken van een nieuwe start. De rechtbank leidt uit de totstandkomingsgeschiedenis van de brede ondersteuning af dat de wetgever – ook onder het oude wettelijk kader – bedoeld heeft brede ondersteuning te faciliteren voor zover dat noodzakelijk is voor het kunnen maken van een nieuwe start. Volgens de rechtbank heeft de ouder onvoldoende aangetoond dat de gevraagde voorzieningen objectief noodzakelijk waren.

Verder oordeelde de rechtbank dat het plan van aanpak voldoende invulling geeft aan de ondersteuning en dat het college zorgvuldig en gemotiveerd heeft gehandeld. Beroepen op de hardheidsclausule, het vertrouwensbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en andere motieven werden afgewezen.

Het bezwaar van de ouder is daarmee ongegrond verklaard en het besluit van het college blijft in stand.

8.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Er zijn verschillende handvatten uit dit vonnis te halen voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk: De rechtbank bevestigt dat bij brede ondersteuning van gedupeerden van de toeslagenaffaire alleen materiële voorzieningen toegekend worden als deze *noodzakelijk* zijn om “een nieuwe start” te kunnen maken — niet omdat ze wenselijk of prettig zijn.

9. ECLI:NL:RBZWB:2025:5115

De rechtbank Zeeland-West-Brabant deed een tussenuitspraak over de brede ondersteuning op 5 augustus 2025. De rechtbank oordeelde dat het bestreden besluit is in strijd is met het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel. Het college krijgt de gelegenheid om de gebreken te herstellen. Op 19 december heeft de rechtbank een eindspraak gedaan. Zie daarvoor ECLI:NL:RBZWB:2025:9084 welke ook is opgenomen in deze bundel.

9.1. Achtergrond

Een ouder vroeg brede ondersteuning aan bij de gemeente voor onder andere het leefdoel wonen. Het beroep gaat met name over de vraag of de toegekende bedragen toereikend zijn. In het plan van aanpak werd onder andere € 2.000 voor een pvc-vloer toegekend, later uitgebreid met vergoedingen voor een fiets (€ 360), salontafel (€ 100), eetkamertafel (€ 270) en gebitsherstel (€ 500).

De ouder was van mening dat dit bedrag te laag was vastgesteld en wees er daarnaast op dat andere gevraagde voorzieningen (o.a. meubels, gordijnen, bedden, kasten) die zij per mail had aangevraagd, niet waren meegenomen. Ouder heeft eerder een mail gestuurd waarin zij aangaf dat er ook sprake is van kapotte en versleten gordijnen, bank, eetkamerstoelen en bedden. Hierop is niet gereageerd door de gemeente.

Het college stelt dat de toegekende bedragen voor de brede ondersteuning aansluiten bij gangbare gemiddelde prijzen. Voor de pvc-vloer is volgens het college gerekend met de kosten voor het leggen van een vloer op de benedenverdieping. Voor de overige voorzieningen, zoals de fiets, de salontafel en de eetkamertafel, heeft het college bedragen toegekend op basis van de Nibud-prijzengids en voor het gebitsherstel op basis van de maximale vergoeding uit het VGZ-gemeentepakket. Volgens het college zijn deze bedragen representatief voor de kosten van dergelijke voorzieningen en is op deze wijze invulling gegeven aan de wettelijke opdracht tot brede ondersteuning.

9.2. Beoordeling

De rechtbank beoordeelt of het college in redelijkheid tot de toegekende ondersteuning heeft kunnen komen. De rechter stelt vast dat het college de noodzaak van de gevraagde voorzieningen niet nader heeft onderzocht of beoordeeld.

Uit het plan van aanpak blijkt dat de ouder heeft verzocht om ondersteuning voor de vervanging van de vloer in haar woning. In het plan van aanpak is opgenomen dat een pvc-vloer de beste oplossing zou zijn. Een beperking tot alleen de benedenverdieping wordt in het plan van aanpak niet genoemd en blijkt ook niet uit andere stukken in het dossier. De rechtbank vindt dat het besluit van het college onvoldoende is gemotiveerd. Het college stelt dat vervanging van de vloer prioriteit heeft vanwege energieverlies en dat dit een duurzame oplossing is, maar dan ligt vervanging van de gehele vloer voor de hand. Het toegekende bedrag van € 2.000 is bovendien onvoldoende om zelfs alleen de benedenverdieping te vervangen.

Voor wat betreft de beoordeling van de andere voorzieningen, oordeelt de rechtbank als volgt. In het plan van aanpak zijn geen andere voorzieningen dan de toegekende opgenomen. Op de andere aanvragen heeft het college niet inhoudelijk gereageerd. Gelet op de wettelijke opdracht tot het bieden van brede ondersteuning had het college dit wel moeten doen, zeker nu deze omstandigheden vallen onder het leefgebied wonen. Door dit na te laten, heeft het college het

besluit in zoverre onvoldoende zorgvuldig voorbereid. De rechtbank oordeelt dat er daardoor sprake is van een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het college krijgt op grond van [artikel 8:51a Awb](#) de gelegenheid de gebreken te herstellen en dus te beslissen over de omvang en de hoogte van de voorziening voor de pvc-vloer en te onderzoeken en besluiten over de overige aangevraagde voorzieningen.

9.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Specificeer in het plan van aanpak duidelijk op welke onderdelen van de woning de vervanging betrekking heeft. Motiveer in het plan van aanpak de hoogte van de bedragen die voor de voorzieningen worden toegekend, inclusief een toelichting op de gekozen oplossing en kosten.

Zorg ervoor dat alle hulpvragen die tijdens het gesprek of achteraf schriftelijk zijn gesteld, worden meegenomen in het plan van aanpak, met een duidelijke vermelding of deze zijn toegekend of afgewezen.

10. ECLI:NL:RBDHA:2024:15878

De rechtbank oordeelde dat de gemeente zorgvuldig onderzoek had verricht en in redelijkheid mocht besluiten dat de gevraagde kosten niet noodzakelijk waren binnen het kader van brede ondersteuning, mede omdat het ging om algemeen noodzakelijke bestaanskosten en er alternatieven beschikbaar waren. Het college mocht de draagkracht meenemen in de beoordeling. Het beroep werd ongegrond verklaard.

10.1. Achtergrond

De gemeente verleent brede ondersteuning aan een kind van een gedupeerde ouder. In het plan van aanpak is opgenomen dat de ondersteuning bestaat uit het bieden van hulp bij het vinden van een woning en een zogenaamd babypakket.

De jongere heeft vervolgens verzocht om vergoeding van verdere kosten voor verzorging van zijn kind, tijdelijke opvang in een hotel, de aanschaf van een fiets, autorijlessen en het volgen van een VCA-cursus. De gemeente heeft de vergoeding voor rijlessen en voor het onderhoud van het kind afgewezen. Voor de overige kosten is wel een vergoeding verstrekt. De gemeente heeft onderbouwd dat de kosten voor verzorging van het kind voor rekening van de betrokkene komen, omdat het gaat om periodieke uitgaven, dan wel incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke bestaanskosten. Verder zou vergoeding van rijlessen niet noodzakelijk zijn, omdat er al een fiets is verstrekt en gebruik gemaakt kan worden van het openbaar vervoer.

10.2. Beoordeling door de rechtbank

De rechtbank is van oordeel dat verweerder op voldoende zorgvuldige wijze onderzoek heeft verricht. Er zijn gesprekken gevoerd, inlichtingen opgevraagd en er is veelvuldig contact geweest. Op basis van alle verstrekte inlichtingen heeft het college beslist in hoeverre brede ondersteuning passend is. Daarbij is rekening gehouden met eisers draagkracht en financiële armslag. Op dat punt heeft het college ter zitting toegelicht, dat de financiële situatie niet centraal staat, maar onderdeel is van een breder geheel aan feiten en omstandigheden die in de afweging relevant kunnen zijn.

De rechtbank vindt deze benadering niet onredelijk, nu die aansluit op het karakter van de brede ondersteuning die niet is bedoeld als algemene inkomensaanvulling of - ondersteuning.

Alles overziend is de rechtbank van oordeel dat het college in redelijkheid tot afwijzing van een vergoeding voor de gevraagde aanvullende kosten heeft kunnen komen. Het beroep is ongegrond.

10.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Bij het beoordelen of een aanvraag voor de brede ondersteuning noodzakelijk is, beoordeelt de gemeente de omstandigheden van het geval. Daarbij kan het college ook rekening houden met de draagkracht en financiële armslag van de aanvrager.

11. ECLI:NL:RBZWB:2024:8385

De rechtbank Zeeland-West-Brabant heeft op 6 december uitspraak gedaan over het vaststellen van de noodzaak op het leefdomein wonen. De rechtbank is van oordeel dat het college niet heeft kunnen vaststellen dat er een noodzaak bestaat voor het gevraagde onderhoud en herstel aan de woning en dat dit noodzakelijk is voor het maken van een nieuwe start.

11.1. Achtergrond

De ouder heeft brede ondersteuning bij de gemeente aangevraagd vanwege financiële problemen, psychische klachten en hulpbehoefte bij woningonderhoud. Het college heeft de ouder gevraagd om een offerte op te vragen en deze samen met informatie over welk deel van de kosten door de zorgverzekering worden vergoed, aan te leveren bij de gemeente.

Verder heeft het college met de schuldeisers contact gelegd, zodat vorderingen tijdelijk werden bevroren. Omdat de ouder geen verdere informatie verstrekke, konden de gevraagde voorzieningen niet worden getroffen.

Tegen dit besluit heeft de ouder bezwaar gemaakt. Na het bezwaar heeft de gemeente met de ouder afgesproken dat de aanvraag van de ouder opnieuw wordt bekeken en een huisbezoek zal plaatsvinden om de situatie goed in kaart te brengen. Het huisbezoek is vervolgens voortijdig beëindigd en heeft niet geleid tot het in kaart brengen van de situatie. Op 30 oktober 2023 heeft de ouder een aanvullende wensenlijst (betreffende kozijnen, stucwerk, raam bij voordeur, zonnepanelen, cv-installatie) ingediend.

Het college stelt – samengevat – dat de ouder onvoldoende informatie dan wel medewerking heeft verleend om de noodzaak van de door het college afgewezen voorzieningen aan te tonen. Bovendien geldt dat de ouder ook zonder de toeslagaffaire onderhoud aan de koopwoning had moeten uitvoeren en bekostigen. De schade die de ouder heeft geleden ten gevolge van achterstallig onderhoud van de woning kan onderdeel zijn van de procedure bij de Commissie Werkelijke Schade (CWS).

11.2. Beoordeling

De rechtbank komt tot het oordeel dat het college het onderzoek naar de noodzaak van het onderhoud van de woning van de ouder voldoende zorgvuldig heeft gedaan. Er is meerdere keren met de ouder gesproken over haar hulpvraag en ondersteuningsbehoefte. Zij is voldoende in de gelegenheid gesteld om zowel mondeling als schriftelijk haar situatie en haar wensen toe te lichten. In de bezwaarfase is ook een huisbezoek afgelegd om de bestaande situatie in de woning van de ouder in kaart te brengen. Hieruit komt een beeld naar voren dat het contact onderhouden met de ouder moeizaam verloopt en dat contacten meerdere keren zijn gestaakt op verzoek van de ouder. Onder deze omstandigheden hoefde het college niet op het aanbod van de ouder in te gaan om opnieuw de woning te komen bekijken.

De rechtbank is van oordeel dat het college voldoende (pogingen tot) onderzoek heeft gedaan. Het ligt op de weg van de aanvrager van een voorziening om aan het onderzoek mee te werken en/of anderszins de aanvraag te onderbouwen. De ouder heeft ook zelf niets ingebracht waarmee de noodzaak van het gevraagde onderhoud kan worden aangetoond, zoals bijvoorbeeld foto's van de bestaande situatie of een schriftelijke uiteenzetting van de noodzaak van het onderhoud. Het college heeft daarom mogen concluderen dat de noodzaak van het gevraagde herstel en

onderhoud aan de woning niet is vast te stellen. Omdat de noodzaak niet is vast te stellen, is ook niet vast te stellen dat dit noodzakelijk is voor het maken van een nieuwe start.

11.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

De gemeente moet onderzoek kunnen doen om de noodzaak van de verstrekking vast te stellen. Het ligt op de weg van de aanvrager van een voorziening om aan het onderzoek mee te werken en/of anderszins de aanvraag te onderbouwen.

12. ECLI:NL:RBMNE:2025:1814

De rechtbank Midden-Nederland oordeelde op 22 april dat het college de vergoeding van tandartskosten terecht heeft geweigerd, omdat op basis van de aangeleverde informatie geen plan van aanpak kon worden opgesteld. Daarbij woog mee dat de ouder de kosten zelf heeft gemaakt zonder voorafgaande goedkeuring van het college, terwijl zij wist dat daarover nog geen besluit was genomen.

12.1. Achtergrond

Ouder is erkend gedupeerde. Zij heeft bij het college een aanvraag met offerte voor brede ondersteuning ingediend voor (o.a.) tandartskosten voor haar echtgenoot. Het gaat om het plaatsen van implantaten. Het college heeft de ouder daarop gevraagd om de offerte te bespreken met haar huisarts en de zorgverzekering, zodat de mogelijkheden tot de meest geschikte oplossing konden worden beoordeeld.

Volgens het college heeft de ouder één offerte overgelegd en ontbreken andere brieven of documenten van (tand)artsen die de noodzaak van de behandeling bevestigen en waaruit blijkt welke behandeling het meest geschikt is. De noodzakelijke informatie is dus niet verstrekt. Hierdoor kon het college niet afwegen of de gevraagde tandartskosten het meest passend zijn, waardoor deze niet zijn opgenomen in het plan van aanpak.

De ouder stelde dat zij wel voldoende informatie had aangeleverd en dat er contact was geweest tussen de gemeente en haar tandarts. Omdat het volgens haar te lang stil bleef, besloot zij uiteindelijk de implantaten in Turkije te laten plaatsen, zonder dat het college daarvoor akkoord had gegeven.

12.2. Beoordeling

De rechtbank oordeelt dat het college bij brede ondersteuning een ruime beoordelingsruimte heeft. Voor vergoeding van zorgkosten is een plan van aanpak noodzakelijk, en dat kon op basis van de aangeleverde informatie niet worden opgesteld. Daarbij weegt zwaar dat de ouder zelf heeft besloten de kosten te maken terwijl zij wist dat het college nog geen goedkeuring had gegeven. Het risico daarvan ligt bij haar.

De ouder stelt dat een medewerker van de gemeente haar bij de eerste aanvraag vertelde dat de kosten voor zorg, zoals tandartskosten, wel vergoed worden. Voor zover de ouder hiermee een beroep doet op het vertrouwensbeginsel, slaagt dit niet. Een beroep op het vertrouwensbeginsel kan alleen slagen als een tot beslissen bevoegd orgaan ten aanzien van betrokkene een uitdrukkelijke, ondubbelzinnige en onvoorwaardelijke toezegging heeft gedaan. Dat een dergelijke verklaring door een medewerker van de gemeente is gedaan, is niet komen vast te staan. Het college heeft dit weersproken en de ouder heeft dit verder niet kunnen onderbouwen.

De ouder stelt verder dat de medewerker van de gemeente heeft gezegd dat kosten voor zorg, zoals tandartskosten, bij iemand anders wel door de gemeente zijn vergoed. Voor zover de ouder daarmee een beroep doet op het gelijkheidsbeginsel, slaagt dit niet. Het gelijkheidsbeginsel verlangt dat vergelijkbare situaties niet verschillend en verschillende situaties niet gelijk worden behandeld, tenzij die behandeling objectief gerechtvaardigd is. Het lag op de weg van de ouder om aan te tonen dat de door de medewerker genoemde situatie gelijk was aan haar situatie, maar dat zij niet gelijk zijn behandeld. Dat heeft de ouder niet gedaan.

Ook het beroep op het vertrouwens- en gelijkheidsbeginsel slaagt niet. Er is geen sprake geweest van een concrete en ondubbelzinnige toezegging door een bevoegd orgaan, en de ouder heeft niet aangetoond dat haar situatie gelijk was aan andere gevallen waarin wel kosten werden vergoed. Evenmin is sprake van schending van het evenredigheidsbeginsel: het college mocht het belang van een zorgvuldige besteding van gemeenschapsgeld laten prevaleren, temeer nu de ouder de kosten kon betalen uit de ontvangen schadevergoeding.

Het beroep slaagt niet.

12.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

De uitspraak geeft aan dat kosten die gedurende het beoordelingsproces worden gemaakt, zonder dat deze kosten expliciet zijn opgenomen in het plan van aanpak, in beginsel voor eigen rekening zijn. Duidelijke communicatie over verwachtingen, voorwaarden en het proces richting de ouder is daarbij essentieel.

13. ECLI:NL:RBLIM:2025:3868

De rechtbank Limburg deed op 24 april 2025 uitspraak over een ouder die het college om brede ondersteuning vroeg voor meubels, schoolspullen en kleding, inclusief reeds betaalde kosten. Het college wees de vergoeding af omdat niet voldoende aannemelijk was gemaakt dat deze noodzakelijk waren voor een nieuwe start. De rechtbank oordeelt dat het college hierbij zorgvuldig en binnen zijn beoordelingsruimte heeft gehandeld, en verklaart het beroep ongegrond.

13.1. Achtergrond

In deze zaak vroeg een ouder die is aangemerkt als gedupeerde van de toeslagenaffaire het college om brede ondersteuning in de vorm van vergoedingen voor verschillende spullen en voorzieningen, zoals meubels, schoolspullen en een kledingpakket. Een deel van deze aanvraag zag toe op voorzieningen die al eerder door de bewindvoerder waren aangeschaft en waarvoor de ouder alsnog, met terugwerkende kracht, een vergoeding verzocht; deze kosten waren destijds betaald uit de Catshuisvergoeding van € 30.000. Het college wees een aantal van deze verzoeken af en benadrukte dat brede ondersteuning geen automatisch recht op het vergoeden van spullen inhoudt.

Het college benadrukt dat materiële voorzieningen alleen worden vergoed als zij noodzakelijk zijn om een nieuwe start te kunnen maken. Daarbij hanteert het college het onderscheid tussen “need to have” en “nice to have”. Vervanging van nog functionerende meubels, of de aanschaf van zaken als een dressoir, tv-meubel of kledingpakket, werd in dit geval niet als noodzakelijk aangemerkt. Volgens het college ontbrak bovendien een concrete onderbouwing waaruit bleek dat deze voorzieningen onmisbaar waren voor het dagelijks functioneren van de ouder.

13.2. Beoordeling

De rechtbank volgt deze lijn. Zij oordeelt dat het “kunnen maken van een nieuwe start” inderdaad een noodzaakcriterium impliceert en wijst erop dat dit criterium inmiddels expliciet in de Wet hersteloperatie toeslagen is vastgelegd. De invulling die het college daaraan geeft, door onderscheid te maken tussen noodzakelijke en wenselijke uitgaven, acht de rechtbank redelijk en passend binnen de ruime beoordelingsruimte van het college. Dat het criterium ook soepeler had kunnen worden toegepast, maakt dit niet onrechtmatig.

Omdat de ouder onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de al aangeschafte meubels en het kledingpakket noodzakelijk waren, mocht het college de vergoeding – ook met terugwerkende kracht – weigeren. Het feit dat de bewindvoerder destijds akkoord was met de uitgaven of dat andere gemeenten soms wel vergelijkbare kosten vergoeden, leidt niet tot een ander oordeel.

Het beroep is ongegrond.

13.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Deze uitspraak laat zien dat brede ondersteuning maatwerk is en dat materieel alleen onderdeel zijn van de brede ondersteuning indien noodzakelijk voor het maken van een nieuwe start – ook voor de wetwijziging. Gemeenten mogen daarbij onderscheid maken tussen “need to have” en “nice to have” en bij aanvragen met terugwerkende kracht de bewijslast bij de ouder leggen. Verschillen tussen gemeenten zijn toegestaan, mits de beoordeling zorgvuldig en goed gemotiveerd is.

14. ECLI:NL:RBLIM:2025:5761

De rechtbank Limburg heeft op 17 juni geoordeeld dat voor een vergoeding achteraf van al betaalde lokale belastingaanslagen in het algemeen geen taak is weggelegd voor de gemeente in het kader van de brede ondersteuning. Eén en ander zou slechts anders kunnen zijn als de ouder achteraf alsnog aannemelijk kan maken dat vergoeding van de reeds betaalde lokale belastingaanslagen noodzakelijk (“need to have”) is voor het kunnen maken van een nieuwe start. Dit geldt ook voor vergoeding achteraf van facturen voor verschillende therapieën en de gemaakte reiskosten van en naar medische behandelingen.

14.1. Achtergrond

Een ouder ontvangt brede ondersteuning en heeft meerdere facturen overlegd waarvoor zij een vergoeding wenst te krijgen. In het plan van aanpak is de aangevraagde ondersteuning beoordeeld en aangegeven welke ondersteuning wel en niet wordt geboden. De gemeente heeft een aantal facturen uit het verleden wel vergoed en een aantal niet vergoed, omdat de brede ondersteuning is gericht op de toekomst. De door de ouder ingediende facturen van de hieraan voorafgaande perioden zijn geen noodzakelijke voorzieningen voor het faciliteren van een nieuwe start, maar algemeen gebruikelijke kosten, aldus de gemeente.

Het ging meer specifiek over de kosten van een nieuwe vloer in de woonkamer. De gemeente kon geen huisbezoek uitvoeren en baseerde haar oordeel op foto's. Daaruit blijkt volgens de gemeente dat de vloer geen acuut gevaar vormt voor veiligheid of gezondheid.

Verzoeken om kwijtschelding van lokale belastingen worden afgewezen, omdat de ouder hier niet voor in aanmerking komt en de gemeente hiervoor niet bevoegd is. Achteraf vergoeden van eerdere kosten, zoals gemeentelijke belastingen, energienota's, meubels of therapieën, gebeurt niet, omdat brede ondersteuning gericht is op de toekomst en geen declaratieloket is.

Energiekosten zijn deels gedekt door eerdere toeslagen, en belastingvrijstelling voor de gemeentelijke belastingen kan via de [BSgR](#) worden aangevraagd. Kleine meubels zoals een ladekast of hanglamp worden niet vergoed, omdat ze niet bijdragen aan een veilige woning of een nieuwe start.

14.2. Beoordeling

De rechtbank heeft beoordeeld of de gemeente terecht bepaalde onderdelen van de brede ondersteuning aan de ouder heeft afgewezen. De gemeente heeft tijdens de bezwaarprocedure enkele aanvullende vergoedingen toegekend, zoals tandartskosten, rechtsbijstand en drie meubelstukken. De ouder stemde hiermee in, waardoor deze punten niet langer in geschil zijn. Wat nog resteert zijn de vergoeding van betaalde lokale belastingen (2021–2023), verschillende therapieën en reiskosten naar medische behandelingen. De rechtbank oordeelt dat de gemeente ruime beleids- en beoordelingsruimte heeft bij het bepalen van noodzakelijke ondersteuning voor een “nieuwe start”. Alleen kosten die echt noodzakelijk zijn (“need to have”) komen in aanmerking; wenselijke kosten (“nice to have”) niet.

De rechtbank volgt de gemeente bij het afwijzen van het vergoeden van de lokale belastingen. De gemeente kan slechts helpen bij tijdig melden en doorverwijzen. De ouder heeft onvoldoende aangetoond dat de betaling van deze belastingen de nieuwe start belemmert. Ook de overige therapiekosten zijn niet aannemelijk noodzakelijk voor een nieuwe start. De reiskosten voor het

openbaar vervoer komen ook niet in aanmerking, omdat het directe verband met de medische behandelingen niet voldoende zijn aangetoond.

Het beroep is ongegrond.

14.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

De brede ondersteuning ziet niet op het vergoeden van nieuwe schulden. De gemeente moet in staat worden gesteld om een goede beoordeling te kunnen maken. Bij terugwerkende kracht aanvragen is het aan de ouder om aan te tonen dat de voorzieningen en/of gemaakte kosten noodzakelijk (need to have) waren.

15. ECLI:NL:RBLIM:2025:2794

De rechtbank volgt de redenering van de gemeente. Uit de dossierstukken en tijdens de zitting bleek dat de gebitten van de ouder en het gezin in 2021 door tandartsen volledig zijn beoordeeld en waar nodig gerenoveerd. De gemeente heeft de gemaakte kosten toen vergoed in het kader van brede ondersteuning. De rechtbank stelt vast dat de gemeente hierdoor terecht heeft geconcludeerd dat de doelen uit het plan van aanpak van 11 augustus 2021 zijn behaald.

15.1. Achtergrond

De zaak betrof ouders die eerder, in het kader van een plan van aanpak uit 2021, brede ondersteuning hadden ontvangen voor een gebitsrenovatie. Destijds zijn hun gebitten beoordeeld door een tandarts en is – met behulp van de brede ondersteuning – het noodzakelijke tandheelkundige werk uitgevoerd. Daarmee konden de ouders een nieuwe start maken.

In 2023 deden zij opnieuw een beroep op brede ondersteuning voor tandartskosten, maar de gemeente wees deze aanvraag af. De gemeente overwoog dat de ouders voldoende zijn gefaciliteerd bij het maken van hun nieuwe start. Ze hebben beiden inkomsten uit een vast dienstverband. Er zijn op dit moment geen financiële problemen. Beiden zijn nu aanvullend verzekerd. De gemeente is van mening dat de ouders nu voldoende veerkrachtig zijn om de huidige problemen met het gebit op te lossen.

15.2. Beoordeling

De rechtbank heeft de beslissing van de gemeente bevestigd. Volgens de rechtbank heeft de gemeente mogen oordelen dat de doelen van het oorspronkelijke plan van aanpak al waren bereikt en dat een nieuwe vergoeding niet noodzakelijk is. Inmiddels beschikken de ouders over een vast dienstverband, een aanvullende tandartsverzekering en voldoende financiële draagkracht om eventuele kosten zelf te dragen.

Verder is er geen sprake van bijzondere omstandigheden die toepassing van de hardheidsclausule rechtvaardigen, noch van toezeggingen vanuit de gemeente waarop de ouders mochten vertrouwen.

15.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Bij het beoordelen van nieuwe aanvragen voor brede ondersteuning van ouders die eerder al brede ondersteuning hebben ontvangen, beoordeel je in het licht van de eerder toegekende voorzieningen. Vanuit de brede ondersteuning wordt eenmalig toegewerkt naar het kunnen maken van een nieuwe start.

16. ECLI:NL:RBGEL:2024:6449

Op 24 september 2024 oordeelde de rechtbank Gelderland dat het college ten onrechte had besloten dat kosten niet met terugwerkende kracht vergoed konden worden. Volgens artikel 2.21, vierde lid, van de Wet hersteloperatie toeslagen geldt een noodzaakcriterium, waarmee beoordeeld wordt of een voorziening noodzakelijk is voor het maken van een nieuwe start.

16.1. Achtergrond

Een ouder, gedupeerde van de toeslagenaffaire, vroeg het college om brede ondersteuning voor haar gezin. Het ging om onder meer een vergoeding van een tuinhuisje voor de dochter, aanpassingen in de woning zoals het dichtmaken van een trapgat en het plaatsen van een deur, tuinherstel, en inboedel- en vervangingskosten.

Het college wees een aantal van deze verzoeken af omdat deze, naar oordeel van het college, niet noodzakelijk waren voor een nieuwe start. Het onderscheid tussen noodzakelijke voorzieningen (“need to have”) en wenselijke uitgaven (“nice to have”) stond centraal in de beoordeling, en sommige kosten waren al in het verleden gemaakt of droegen niet direct bij aan de doelen op de vijf leefgebieden.

Daarnaast stelde het college dat het vergoeden van kosten achteraf neerkomt op een vorm van inkomensondersteuning, wat niet binnen de ratio van de brede ondersteuning valt. De beoordeling moet maatwerk zijn, gericht op de toekomst, en het risico dat eerdere uitgaven niet kunnen worden onderbouwd, ligt bij de aanvrager. Het college voerde ook aan dat sommige voorzieningen, zoals een keuken, al in een basisvorm aanwezig waren, waardoor een achterafvergoeding niet gerechtvaardigd zou zijn.

16.2. Beoordeling

De rechtbank bevestigt dat het college het noodzaakcriterium terecht mag hanteren. Het doel van brede ondersteuning is immers het faciliteren van een nieuwe start, en het college moet per situatie maatwerk leveren. Voor de afwijzing van het tuinhuisje en de woningaanpassingen speelde mee dat de situatie van het gezin – bijvoorbeeld het verblijf van de zoon in een instelling – maakte dat deze voorzieningen op dat moment niet essentieel waren voor een veilige en passende woon- en leefsituatie.

Wel oordeelt de rechtbank dat vergoeding met terugwerkende kracht voor inboedel- en vervangingskosten mogelijk moet zijn, omdat deze kosten kunnen bijdragen aan het maken van een nieuwe start, ook als zij al eerder zijn gemaakt. Het college moet de ouder de mogelijkheid bieden aannemelijk te maken dat de gemaakte kosten redelijkerwijs nodig waren, bijvoorbeeld door foto's of andere bewijsstukken. Daarbij blijft maatwerk essentieel: niet elke eerdere uitgave komt automatisch in aanmerking, en voorzieningen die al adequaat aanwezig waren, zoals een basiskeuken, hoeven niet opnieuw te worden vergoed.

Het beroep is gegrond. De rechtbank vernietigt het bestreden besluit voor wat betreft het vergoeden van de gemaakte inboedel- en vervangingskosten met terugwerkende kracht wegens strijd met het motiveringsbeginsel

16.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Gemeenten mogen bij aanvragen beoordelen welke voorzieningen echt nodig zijn voor een nieuwe start en onderscheid maken tussen noodzakelijke uitgaven (*“need to have”*) en wenselijke uitgaven (*“nice to have”*). Bij het ontbreken van beleidsregels over de omgang met terugwerkende kracht, kunnen deze alsnog voor vergoeding in aanmerking komen als de ouder aannemelijk kan maken dat deze uitgaven noodzakelijk waren voor een nieuwe start. Het is aan de ouder om deze noodzaak te onderbouwen.

17. ECLI:NL:RBOVE:2025:5533

Op 11 september jl. heeft de rechtbank Overijssel een uitspraak gedaan over de aanvraag van een gedupeerde ouder over onder meer het vergoeden van een reis naar Mekka. De rechtbank oordeelt dat de noodzakelijkheid aan de hand van objectieve criteria moet worden vastgesteld.

17.1. Achtergrond

De ouder heeft verzocht om een vergoeding, zodat zij met haar gezin een reis naar Mekka kon maken, omdat dit een diepgaande morele en spirituele betekenis zou hebben. Ook heeft zij gevraagd om een elektrische fiets in het kader van mobiliteit, omdat zij nu een auto moet delen met haar zoon.

Ook heeft de ouder verzocht om vergoeding van de kosten voor juridische bijstand (advocaatkosten) en griffie voor de procedures bij de Sociale Banken Nederland.

De gemeente heeft zowel een verzoek voor een reis naar Mekka met het gezin als een elektrische fiets afgewezen, omdat het college deze voorzieningen niet als noodzakelijk heeft beoordeeld.

17.2. Beoordeling

Voor wat betreft de reis naar Mekka, oordeelt de rechtbank dat het college dit verzoek mocht afwijzen, omdat niet aan de hand van objectieve criteria is vast te stellen dat de reis noodzakelijk is. Ook het bezwaar tegen het niet verstrekken van de elektrische fiets wordt ongegrond verklaard. De enkele omstandigheid dat de ouder op dit moment een auto deelt met haar oudste zoon, onderbouwt de noodzaak van een elektrische fiets niet.

Het beroep is ongegrond.

Het college mocht oordelen dat de door de ouder gevraagde vergoeding van juridische bijstand en griffiekosten niet binnen de doelstellingen van de brede ondersteuning valt. Die ondersteuning is gericht op het maken van een nieuwe start en niet op financieel herstel. Daarom kon het college dit deel van het verzoek afwijzen.

17.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Het toepassen van het noodzakelijkheids criterium vraagt om een afweging op basis van heldere en toetsbare maatstaven van noodzakelijkheid. Persoonlijke of spirituele waarde van een voorziening vormt op zichzelf geen voldoende grond om deze als noodzakelijk aan te merken. Ook bevestigt deze uitspraak dat de brede ondersteuning niet ziet op vergoedingen van advocaatkosten in het financieel herstelproces.

18. ECLI:NL:RBAMS:2025:3229

De rechtbank oordeelt dat het college terecht een extra laptop en tv binnen de brede ondersteuning heeft geweigerd, omdat deze niet noodzakelijk waren voor een duurzame nieuwe start. Voor de plaatsing van een extra tussenwand in de woonkamer en de vergoeding van een zelf aangeschafte was-droogcombinatie had het college echter meer gewicht moeten toekennen aan het belang van rust, veiligheid en herstel van het gezin. De rechtbank vernietigt het besluit op deze punten, voorziet zelf in de zaak en laat de overige afwijzingen in stand.

18.1. Achtergrond

Het college heeft brede ondersteuning toegekend aan een ouder. De ouder ontvangt psychologische en praktische hulp voor zichzelf en haar oudste zoon, ondersteuning bij haar schulden via schuldhulpverlening en een budgetcoach, en vergoedingen voor diverse goederen voor de woning en een babyuitzet. Daarnaast zijn onder meer een laptop en een beugel voor de oudste zoon vergoed en zijn verschillende woningaanpassingen en voorzieningen toegekend.

Centraal staan vier geweigerde voorzieningen: een extra tussenwand in de woonkamer, een tweede televisie, een tweede laptop en de vergoeding van een wasmachine/droger die de ouder zelf al had aangeschaft. De ouder blijft van mening dat ook voorzieningen als een tweede laptop, een extra televisie, een nieuwe wasmachine of droger en een extra tussenwand noodzakelijk zijn, terwijl het college benadrukt dat brede ondersteuning gericht is op wat redelijkerwijs nodig is voor een nieuwe start en niet op het vervullen van alle wensen.

18.2. Beoordeling

De rechtbank oordeelt dat het college de plaatsing van een tussenwand in de woonkamer ten onrechte heeft geweigerd. Hoewel de woning op zichzelf passend is, acht de rechtbank zwaarwegend dat de tussenwand bijdraagt aan rust, veiligheid en emotioneel herstel voor de baby, de ouder en de andere kinderen. Nu er geen financiële, technische of verhuurdersbezwaren zijn en het college geen concrete tegenbelangen heeft genoemd, had het belang van de ouder zwaarder moeten wegen. Voor de televisie in de woonkamer volgt de rechtbank het college wel. Er is al een televisie in de woning aanwezig die kan worden verplaatst vanuit de slaapkamer van de zoon. Voor duurzaam herstel is het niet noodzakelijk dat er twee televisies in huis zijn. Ook de aanvraag voor een tweede laptop is door het college terecht afgewezen: de behoefte ligt in de toekomst en er bestaan voorliggende voorzieningen via school of gemeente wanneer de laptop daadwerkelijk nodig wordt.

Ten aanzien van de wasmachine/droger oordeelt de rechtbank in het voordeel van de ouder. Dat zij zelf een was-droogcombinatie heeft aangeschaft zonder voorafgaande toestemming, mag haar niet worden tegengeworpen. Gezien de gezinssamenstelling en de omvang van de woning is een wasmachine en droger niet onredelijk, en het college heeft dit ter zitting ook erkend.

Het beroep is gegrond.

18.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Deze uitspraak benadrukt dat brede ondersteuning mensgericht maatwerk vereist. Ook in een op zichzelf passende woning kunnen eenvoudige voorzieningen noodzakelijk zijn als zij bijdragen aan rust, veiligheid en herstel. Daarnaast blijkt dat het ontbreken van voorafgaande toestemming niet automatisch tot afwijzing leidt: als een voorziening redelijk en noodzakelijk is, kan ook vergoeding met terugwerkende kracht passend zijn.

19. Aanvullend schuldhulpverleningsaanbod – rechtbank Amsterdam (ongepubliceerd)

Een Amsterdamse jongere met problematische schulden deed een beroep op het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod. Het aanbod strandde omdat drie schuldeisers niet instemden met het voorstel. De rechtbank oordeelt dat hun bezwaren niet slagen, omdat de betaling van een huurschuld niet door de jongere zelf is gedaan en de jongere de tegemoetkoming uit de kindregeling vrij mocht besteden. Omdat schuldeisers bij het dwangakkoord (34,75%) beter af zijn dan bij toelating tot de Wsnp, wijst de rechtbank het verzoek tot dwangakkoord toe. Het gaat hier om een ongepubliceerd vonnis. Het vonnis is wel geanonimiseerd te raadplegen voor gemeenten via het besloten VNG-forum.

19.1. Achtergrond

Een jongere uit Amsterdam meldde zich bij de gemeente voor brede ondersteuning. Tijdens de intake bleek dat hij te maken had met problematische schulden. De jongere volgt een driejarige mbo-opleiding en werkt daarnaast parttime als parkeercontroleur.

De gemeente werkte toe naar de inzet van het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod en stelde een fictief voorstel op, gebaseerd op het scenario waarin de jongere een fulltime inkomen zou hebben. Zo kon een maximaal haalbaar aanbod aan de schuldeisers worden gedaan.

Drie schuldeisers gingen echter niet akkoord waardoor er geen minnelijke schuldregeling tot stand kon komen. Hun bezwaren:

- De jongere had de €10.000 uit de kindregeling niet gebruikt voor schulden, wat volgens hen aantoonde dat hij geen intentie had om af te lossen.
- In 2024 werd via brede ondersteuning een oude huurschuld betaald om aan de voorwaarden te voldoen voor een andere woning. Eén schuldeiser stelde dat hierdoor de gelijkheid tussen schuldeisers (paritas creditorum) zou zijn doorbroken.

19.2. Beoordeling

De rechtbank oordeelt anders. De betaling van de huurachterstand kwam niet van de jongere zelf, maar van het doorbraakteam. De jongere mocht de kindregeling naar eigen inzicht besteden; het bedrag werd immers ontvangen ruim voor het begin van de minnelijke schuldregeling.

Volgens de rechter zijn de vooruitzichten voor alle schuldeisers bij aanvaarding van het dwangakkoord beter dan bij afwijzing. Als het verzoek werd afgewezen en de jongere via de wettelijke schuldsanering (Wsnp) zou moeten aflossen, zouden de schuldeisers minder ontvangen. Bij goedkeuring van het dwangakkoord ontvangen zij 34,75% van hun vordering. Het verzoek tot dwangakkoord is daarom toegewezen.

19.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Bij het inzetten van het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod kan de gemeente de volgende aspecten meenemen:

1. **Maatwerk in het voorstel.** Gemeenten kunnen bij het aanbieden van een aanvullend schuldhulpverleningstraject maatwerk toepassen. Een brede intake die schulden, inkomen, opleiding en ondersteuningsbehoefte in kaart brengen, helpt om een passend en effectief voorstel op te stellen.
2. **Fictieve scenario's als onderhandelingsinstrument.** Het was vanuit brede ondersteuning niet wenselijk dat de jongere zijn opleiding moest stoppen om meer inkomen te genereren. Door een fictief voorstel te baseren op een fulltime inkomen, kon de gemeente laten zien wat het maximale haalbare aflossingspercentage voor schuldeisers zou zijn. Dit bleek een effectief middel om een realistisch minnelijk voorstel op te stellen, dat zowel de belangen van de jongere als van de schuldeisers respecteert.
3. **Betalingen vanuit ondersteuning doorbreken de paritas niet.** De rechtbank bevestigt dat betalingen door de gemeente of een doorbraakteam niet worden gezien als persoonlijke aflossingen die de gelijkheid tussen schuldeisers aantasten. Gemeenten hoeven bij het inzetten van ondersteuning om acute problemen, zoals huisuitzetting, niet te vrezen dat dit de verdeling tussen schuldeisers schaadt.

20. ECLI:NL:RBROT:2025:12077

Rechtbank wijst dwangakkoord toe. Het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod is het maximaal haalbare. De tegemoetkoming van de kindregeling wordt volledig in het aanbod betrokken. Kosten van minnelijke regeling worden vergoed onder de Spuk-regeling. De Wsnp is geen beter alternatief voor de schuldeisers.

20.1. Achtergrond

De jongere is een kind van een gedupeerde ouder en komt daarmee in aanmerking voor het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod. Ze heeft schulden bij één preferente en zestien concurrente schuldeisers ter hoogte van in totaal € 37.271,30. Er is aan de schuldeisers een schuldregeling aangeboden met 100% betaling aan preferente schuldeisers en 66,29% aan concurrente schuldeisers. Het aanbod is gebaseerd op de NVVK-norm, een maximale afloscapaciteit van 32 uur werken en een extra inleg van € 10.000 vanuit de tegemoetkoming Kindregeling, waarbij de schuldeisers in één keer worden uitbetaald via een saneringskrediet. Zestien schuldeisers stemmen in met het voorstel; één schuldeiser (Peutercollege), goed voor 11,7% van de schuldenlast, weigert. Het Peutercollege verklaarde dat het zelf financieel zwaar te verduren had en de jongere de ontvangen kinderopvangtoeslag niet aan hen had betaald.

20.2. Beoordeling

De rechtbank oordeelt dat het dwangakkoord van verzoekster de best haalbare oplossing is, waarbij zestien van de zeventien schuldeisers instemmen en de schuldeisers meer ontvangen dan bij een Wsnp- of faillissement scenario. Het saneringskrediet en de Spuk-regeling zorgen ervoor dat de kosten niet ten koste gaan van de schuldeisers, terwijl verzoekster zich volledig heeft gehouden aan haar verplichtingen. Het belang van verzoekster en de meerderheidsbelangen van de schuldeisers wegen daardoor zwaarder dan het bezwaar van Peutercollege, waardoor de weigering van instemming door Peutercollege niet gegrond is.

20.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

Het inkomen en de inzet van de jongere, evenals beperkingen in arbeidsuren of persoonlijke situatie, moeten meegewogen worden bij de beoordeling van een schuldregeling. Een realistisch en onderbouwd voorstel dat rekening houdt met deze omstandigheden versterkt de rechtmatigheid van de aangeboden regeling. Door de toepassing van het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod kunnen schuldeisers vaak meer ontvangen dan via een formele wettelijke schuldsanering of faillissement, vooral wanneer kosten niet op de schuldeisers worden verhaald.

21. ECLI:NL:RBROT:2025:11404

Een jongere heeft met goed gevolg de wettelijke schuldsaneringsregeling doorlopen. De tegemoetkoming ging pas tot het voor beslag vatbare vermogen van de jongere vallen na afloop van de materiële looptijd van de schuldsaneringsregeling, waardoor het bedrag niet in de boedel valt.

21.1. Achtergrond

Een jongere heeft met goed gevolg de wettelijke schuldsaneringsregeling doorlopen. Deze regeling heeft een materiële looptijd gehad die is geëindigd op 21 maart 2025. Bij vonnis van 20 maart 2025 heeft de jongere de schone lei gekregen.

In maart 2025 heeft de Belastingdienst aan de beschermingsbewindvoerder van de jongere een brief gestuurd met het bericht dat zij recht heeft op een tegemoetkoming van € 10.000 in het kader van de Kindregeling als kind van een gedupeerde ouder. De jongere wist pas op 18 maart, toen het bedrag naar de beheerrekening werd overgemaakt, van de tegemoetkoming.

De Wsnp-bewindvoerder stelt zich op het standpunt dat de tegemoetkoming in de boedel valt omdat deze werd ontvangen op het moment dat de materiële looptijd van de regeling nog liep (artikel 295 Fw). De Wsnp-bewindvoerder heeft de beschermingsbewindvoerder van jongere, na afloop van de looptijd van de regeling, dan ook gevraagd de tegemoetkoming over te maken op de boedelrekening. De beschermingsbewindvoerder heeft het bedrag vervolgens op de boedelrekening overgeboekt.

21.2. Beoordeling

De rechter-commissaris werd gevraagd te beslissen of het geld rechtstreeks aan de jongere kon worden teruggegeven, op grond van artikel 317 van de Faillissementswet. De kern van de zaak is dat de tegemoetkoming pas tot het voor beslag vatbare vermogen van de jongere ging behoren na afloop van de materiële looptijd van de schuldsaneringsregeling, waardoor het bedrag niet in de boedel valt.

De tegemoetkoming vanuit de kindregeling wordt gezien als een hoogstpersoonlijk recht, vergelijkbaar met een immateriële schadevergoeding: het kan alleen door de rechthebbende zelf worden uitgeoefend. De tegemoetkoming uit de Kindregeling ontstaat niet door een aanvraag, een overeenkomst of door een constituerende wettelijke bepaling maar door een ambtshalve besluit van staatssecretaris van Financiën-Toeslagen en Douane. Omdat de jongere nog bevoegd was over haar eigen rechten en de kindregeling een ambtshalve toekenning betreft, en dus niet op aanvraag, kon zij niet zelfbepalen wanneer zij het geld wilde ontvangen.

De jongere wist pas op 18 maart 2025 van de tegemoetkoming. De korte periode tot het einde van haar verplichtingen was te kort voor stilzwijgende aanvaarding en er is geen wilsverklaring gebleken. Pas na afloop van de schuldsaneringsregeling is het bedrag tot haar beslagbare vermogen gaan behoren.

De rechter-commissaris bevestigt dat, nu jongere een schone lei heeft gekregen en de verplichtingen van de schuldsanering zijn geëindigd, de tegemoetkoming buiten de boedel blijft en volledig aan haar toekomt.

21.3. Wat kunnen gemeenten hiervan meenemen in de uitvoering?

De tegemoetkoming van de kindregeling is een hoogstpersoonlijk recht. Als er een schone lei is verstrekt en de verplichtingen van de schuldsaneringsregeling zijn geëindigd, komt de tegemoetkoming volledig aan de jongere toe.